

Pelastussuunnitelma

Päiväys	Nimi	Yritys
16.01.2023	Juuso Koho	Ramboll CM Oy
29.11.2022	Saija Hertteli	Ramboll CM Oy
15.11.2022	Emma-Liisa Tanska	Ramboll CM Oy

Päiväys	Nimi	Yritys
25.7.2024	Susa Vikman	RRT Kouvola Oy
17.9.2025	Joona Kaksonen ja Maria Mikkola	RRT Kouvola Oy

Sisällys

1. Sisäisen pelastussuunnitelman tarkoitus ja tavoitteet.....	2
2. Yleistiedot	2
2.1 Toiminnan kuvaus	2
2.2 Kouvola RRT:n turvallisuusorganisaatio	3
2.3 Yhteystiedot.....	3
2.4 Pelastusviranomaisten yhteystiedot ja toimintavalmiusajat	4
3. Terminaalialue	4
3.1 Terminaalialueen merkinnät ja opasteet	4
3.2 Poistumistiet, kokoontumispaikat.....	4
3.3 Pelastusviranomaisten saapumistiet.....	5
3.4 Vartiointi ja kulunvalvonta	5
3.5 Liikenneturvallisuus	5
3.7 Alueella toimivien henkilöiden pätevyys- sekä koulutusvaatimukset	5
4. Vaaralliset aineet	6
5. Sammutusjärjestelmät ja vaarallisten aineiden torjunta	6
5.1 Alkusammutuskalusto.....	6
5.2 Sammutusvesijärjestelmä.....	6
6. Toiminta onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteissa	6
6.1 Tiedottaminen onnettomuustilanteessa	7
7. Jälkivahinkojen torjunta ja ympäristön puhdistaminen	7
7.1 Jälkivahinkojen torjunta	7
7.2 Ympäristövahingon tapahduttua	7
8. Onnettomuuksien vaikutukset RRT-terminaalin ulkopuolelle	7
9. Suunnitelman ylläpito ja tarkastukset	8
Liitteet	8

1. Sisäisen pelastussuunnitelman tarkoitus ja tavoitteet

Sisäisen pelastussuunnitelman ensisijainen tarkoitus on arvioida ja tunnistaa mahdolliset riskitilanteet kohteessa ja näin ehkäistä onnettomuustilanteiden syntymistä jo etukäteen, sekä toimia henkilökunnan sekä alueella toimivien toiminnanharjoittajien toimintaohjeena onnettomuus- ja poikkeustilanteissa. Sisäisen pelastussuunnitelman avulla annetaan myös tietoa kohteesta paikalliselle pelastusviranomaiselle mahdollisen onnettomuustilanteen ja sitä seuraavien pelastustoimien varalta.

Pelastussuunnitelman tarkoituksena on edistää alueen turvallisuuskulttuuria ja tehdä turvallisuudesta ja siihen liitännäisistä toimista osa päivittäistä toimintaa kaikille RRT Kouvolan terminaalien alueella toimiville tahoille. Henkilöturvallisuuden lisäksi pelastussuunnitelman tavoitteena on turvata alueella toimivien toiminnanharjoittajien häiriötön toiminta kaikissa olosuhteissa mahdollisimman pitkään. Pelastuslain (379/2011) 15 §:n mukaisesti pelastussuunnitelmassa on oltava selostus vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä, rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä, ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi sekä mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 28 §:n mukaan laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavien toiminnanharjoittajien on laadittava sisäinen pelastussuunnitelma. Sisäinen pelastussuunnitelma sisältää selvityksen tuotantolaitoksen alueella suoritettavista onnettomuuden torjuntaa koskevista toimenpiteistä. Pelastusviranomaisen laatii lisäksi osalle vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavia tuotantolaitoksia (turvallisuusselvityslaitoksille) ulkoisen pelastussuunnitelman toiminnanharjoittajan ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) toimittamien tietojen perusteella. Pelastusviranomaisen velvollisuudesta laatia ulkoinen pelastussuunnitelma säädetään erikseen pelastuslain (379/2011) 48 §:ssä.

2. Yleistiedot

Seuraavissa kappaleissa esitetään yleistiedot Kouvola RRT:n terminaaleista ja toiminnoista. Lisäksi esitetään terminaalin turvallisuusorganisaatio, keskeisimmät yhteystiedot, arvioidut terminaalialueen henkilömäärät eri vuorokaudenaikoina sekä Kymenlaakson pelastuslaitoksen yhteystiedot ja toiminta-ajat.

2.1 Toiminnan kuvaus

Kouvola RRT on Kouvolan Kullasvaaran alueella toimiva sisämaan rautatieterminaali ja logistiikka-aluekokonaisuus. Terminaalin ja logistiikka-alueen kokonaisuudessa yhdistyy raideliikenne sekä kumipyöräliikenne, sekä liikennemuotojen vaihdossa käytettävät lastinkäsittelypalvelut. RRT-terminaali on toistaiseksi Suomen ainut sisämaan TEN-T liikenneterminaali. RRT-terminaali on osa Euroopan Unionin liikennejärjestelmää, jonka tavoitteena on edistää henkilö- ja tavaraliikenteen saumatonta liikkumista. Kyseessä on tavaraterminaali, eikä sillä tule olemaan matkustajaliikennettä yksittäisiä poikkeustapauksia lukuun ottamatta.

RRT-terminaalin päivittäistoiminta koostuu tavarajunien sekä kumipyöräliikenteen kuormien purkamisesta ja lastaamisesta, kuljetusmuodon vaihtamisesta sekä väliaikaisesta säilyttämisestä/varastoinnista terminaalin alueella. Terminaalin alueella käsitellään pääasiassa

rautatien suuryksikköjä, mutta terminaalilla on valmius käsitellä kaikkia rautatie- sekä kumipyöräliikenteen kuljetusyksiköitä, kuten ajoneuvoja, vaarallisia aineita eri muodoissa sekä teollisuuden raaka-aineita.

RRT Itä terminaalin etelälaidalla kulkee kaksi länsi-itä-suuntaista 1100 metriä pitkää, rinnakkaista kuormausraidetta. Terminaalialueen 1100 m raiteen jatkolla, alueen itäpäädyssä on lyhyt varikkovaunuraide, jonne vaunut voidaan siirtää tarvittaessa esimerkiksi korjaustoimenpiteiden ajaksi. RRT-terminaalialueen toiminta on jaettu vyöhykkeisiin, joiden kautta terminaalialueen lastiliikenne kulkee ja jonne tavarankäsittely ja kenttävarastointi sijoittuu. Vyöhykkeet on numeroitu alueisiin 1–4 raidelaiturista pohjoiseen ja länsi-itäsuunnassa lohkonumerointi on toteutettu kirjaintunnuksilla A-M.

2.2 Kouvola RRT:n turvallisuusorganisaatio

Kouvola RR-terminaalin turvallisuusorganisaation muodostaa RRT Kouvola Oy:n henkilökunta. Heidän lisäksi turvallisuusorganisaatioon kuuluu myös hallinnointiyhtiön alaisuudessa terminaalialueella työskentelevä terminaalivalvoja. Näiden lisäksi jokainen alueella toimiva terminaalioperaattori on vastuussa omista työntekijöistään ja heidän turvallisuudestaan. RR-terminaalin turvallisuusorganisaatio on esitetty taulukkomuodossa liitteessä 1.

2.3 Yhteystiedot

Kohteen nimi	Kouvola RRT (rautatie- ja maantieterminaali)	
Kohteen osoite	Kullasvaarantie 10, 45200 Kouvola	
Kohteen päätoimiala	Tieliikenteen terminaalitoiminta	
Lyhyt kuvaus toiminnasta	Rautatie- ja maantieliikenteen lastinkäsittelypalvelut, tilapäinen säilytys ja varastointi terminaalialueella	
Yhteystiedot	Nimi	Puhelinnumero
Toimitusjohtaja	RRT Kouvola Oy Joona Kaksonen	040 773 4117
Terminaalipäällikkö	RRT Kouvola Oy Maria Mikkola	040 779 3120
Myyntipäällikkö	RRT Kouvola Oy Kouvola Innovation Oy Harri Mustonen	040 672 2841
Asiantuntija, liikenne ja infra	RRT Kouvola Oy Kouvola Innovation Oy Timo Pöntinen	040 489 9001
Viestintä- ja markkinointipäällikkö	RRT Kouvola Oy Kouvola Innovation Oy Sanna Kauppi	040 560 7521
Terminaalivalvoja	RRT Kouvola Oy	040 530 7031
Vartioimisliike	Lisäturva Oy Piirivartija	050 306 8952 050 439 0107 (valvomo)
Kunnossapito	Taitokaivu Oy Tero Julku	040 750 3295

Rata	Väylävirasto Atte Kanerva	040 359 4600
Vesilaitos	Kouvolan vesi Oy	040 5402 595 (vikailmoitukset)
Sähkölaitos	KSS Energia Oy	05 885 1800 (sähkönjakelu) 05 885 1801 (kaukolämpö)

2.4 Pelastusviranomaisten yhteystiedot ja toimintavalmiusajat

Onnettomuus- ja hätätilanteissa aina soitto yleiseen hätänumeroon 112. Pelastuslaitokseen suorat yhteydenotot vain kiireettömissä tapauksissa.

Kymenlaakson pelastuslaitos (Kouvola/Kuusankoski):

- Kouvolan paloasema, Kauppalankatu 45, 45100 Kouvola
- Kuusankosken paloasema, Uimahallintie 2, 45700 Kuusankoski
- Asiakaspalvelu arkisin klo 8–16, (05) 23161
- Päivystävä palomestari Kouvolan päivystysalue puh. 044 702 6313

Sopimuspalokunnat (Kouvola/Valkeala):

- Kouvolan VPK, Hallituskatu 11, 45100 Kouvola
- Valkeala-Jokelan VPK, Jokelantörmäntie 6, 45360 Valkeala

Sopimuspalokuntien paloasemilla ei ole vakituista henkilöstöä paikalla.

Pelastuslaitokset ovat ympärivuorokautisessa hälytysvalmiudessa. Lähimmältä Kymenlaakson pelastuslaitoksen toimipisteeltä, Kouvolan paloasemalta, on noin 9 km matka RRT-terminaalin alueelle. Ensimmäinen pelastustoimen yksikkö saavuttaa terminaalin alueen noin 10 minuutissa.

3. Terminaalialue

3.1 Terminaalialueen merkinnät ja opasteet

RRT Länsi terminaalin porttien välittömään läheisyyteen on sijoitettu opastekartat, joissa on esitetty terminaalialue keskeisine toimintoineen. Porttialueiden välittömässä läheisyydessä on myös erilliset kyltit, joihin on merkitty terminaalin toimintojen kannalta oleelliset yhteystiedot tarvittavilla eri kielillä.

Terminaalialueen kenttään on merkitty eri lastivyöhykkeet.

3.2 Poistumistiet, kokoontumispaikat

Terminaalialueen poistumisteinä käytetään pääasiallisia ajoreittejä. Poistumistiet tulee olla aina tyhjänä ja niille ei saa varastoida tavaraa. Terminaalialueen porttirakennukseen on merkitty poistumistiet. Kokoontumispaikka on merkitty kyltillä. Kokoontumispaikan sijainti on merkitty myös terminaalialueen opastekarttaan.

3.3 Pelastusviranomaisten saapumistiet

Terminaalialueelle saavutaan Kullasvaarantien tai Tykkimäentien kautta. Näiden lisäksi pelastusviranomaiset voivat tarvittaessa käyttää myös alueelle johtavaa työkonereittiä, joka sijoittuu alueen keskiosaan, kahden pääasiallisen kulkuväylän väliin.

Terminaalialueella on sisäinen osoitteisto käytössä kirjaimilla A-M, jolloin A1 on ensimmäinen lännen suunnasta ja M3 viimeinen. Osoitteisto on merkitty sekä terminaalialueen kentän pintaan, että terminaalialueen karttaan. Osoitteiston käyttö on ensisijaisesti lastinkäsittelypalveluita avustava toiminto, mutta sen avulla voidaan myös tarkentaa esimerkiksi onnettomuuspaikan sijaintia pelastuslaitokselle mahdollisessa onnettomuustilanteessa. Terminaalin pääportilla A sekä pohjoisportilla B sijaitsee aluekartat, joihin on merkitty terminaalialueen eri toiminnot, sekä pelastustoiminnan kannalta oleelliset tiedot.

3.4 Vartiointi ja kulunvalvonta

RRT-terminaalin alue on valvottu tallentavalla kameravalvonnalla sekä ympärivuorokautisella vartioinnilla. Kameravalvontaa ohjaa ja kontrolloi terminaalivalvoja.

Terminaalialue on aidattu kokonaan. Ajoneuvoportit ovat liukuportteja, joiden käyttö on automatisoitua sekä etäohjattua. Terminaalialueen pääportin tunnus on A, pohjoisportin tunnus B ja erillisen työkoneportin tunnus C.

Alueen ajoneuvoportit ovat varustettu kulunvalvonnalla ja portit pidetään pääsääntöisesti aina kiinni. Pääporttialueella on henkilöportti ajoneuvoportin vieressä. B portilla on asennettuna myös putkilukko, joissa on fyysinen avain, jonka avulla terminaalialueelle voidaan päästä esimerkiksi hätätilanteessa.

3.5 Liikenneturvallisuus

RRT-terminaalin alueella liikkuu paljon erilaisia kulkuneuvoja, kuten yhdistelmäajoneuvoja, konttikurottajia sekä materiaalinkäsittelykoneita. Terminaalin ajoväylät sekä työkoneiden reitit luovat alueelle myös paljon poikittaisliikennettä.

Terminaalialueen yleiseksi alenopeusrajoitukseksi on asetettu 40 km/h. Terminaalin porttialueilla A, B ja C nopeusrajoitus on 20 km/h. Alueelle saapuvan sekä sieltä poistuvan tulee käyttää sallittuja kulkureittejä.

3.6 Liikkuminen ja työskentely terminaalin alueella

Terminaalialueella työskentelevien tulee käyttää suoja-/varoitusta, jonka lisäksi tarvittavia suojavaatteita ja -varusteita tulee käyttää tilanteen vaatiessa. Ajoneuvon tai työkoneen hytin ulkopuolella liikkuesssa työntekijällä on oltava hyvin näkyvä ja hyväksytty keltainen huomioliivi tai takki (CE EN 471 LK2) päällä.

3.7 Alueella toimivien henkilöiden pätevyys- sekä koulutusvaatimukset

RRT:n terminaalien alueella työskentelevät suorittavat alueperehdytyksen.

Ratatyön suojaulottuman sisäpuolella työskentelevät henkilöt ovat velvoitettuja hankkimaan Väyläviraston vaatimat pätevyudet eli Ratatyöturvallisuuspätevyyden (Turva) ja Työturvallisuuskortin.

4. Vaaralliset aineet

RR-terminaalin kautta kuljetettavat, siellä käsiteltävät ja tilapäisesti säilytettävät vaaralliset aineet ja niiden määrät ovat riippuvaisia kulloinkin terminaali-alueella työskentelevistä toiminnanharjoittajista sekä rautatieliikenteen harjoittajista. Kaikki terminaali-alueen kautta kulkevat sekä siellä käsiteltävät ja tilapäisesti säilytettävät vaaralliset aineet ovat omissa, suljetuissa kuljetusyksiköissään, eikä vaarallisia aineita käsitellä terminaali-alueella esimerkiksi putkistoja tai muita käyttäen.

RRT Itä terminaalin raiteet on luokiteltu vaarallisten aineiden tilapäiseksi säilytyspaikaksi. Rataverkon haltija on laatinut ko. raiteita koskevan pelastussuunnitelman. Tarvittavat sammutus- ja vuodontorjuntavälineet on sijoiteltu rata-aitaan.

5. Sammutusjärjestelmät ja vaarallisten aineiden torjunta

5.1 Alkusammutuskalusto

RR-terminaalin alueelle on sijoitettu alkusammutuskalustoa. Käsiammuttimet on sijoitettu porttirakennukseen sekä sähköpääkeskuksiin. Palopostit (3 kpl) sijaitsevat eripuolilla terminaali-alueella.

Alkusammutuskalusto on merkitty terminaali-alueen karttoihin sekä kyltein terminaali-alueella. Kaikki käsiammuttimet ovat kooltaan vähintään 6 kg. Ulkotiloissa säilytettävän, kosteudelle, tärinälle, kylmälle ilmalle tai lämpötilanvaihteluille altistuvan käsiammuttimen tarkastusväli on 1 vuosi. Kuivissa ja tasalämpöisissä sisätiloissa sijaitsevien käsiammuttimien tarkastusväli on 2 vuotta.

Terminaalissa toimivat yritykset vastaavat toiminnassaan tarvittavien imeytysaineiden ja muun torjuntakaluston saatavuudesta.

5.2 Sammutusvesijärjestelmä

RR-terminaali-alueelle on asennettu sammutusvesijärjestelmä. Terminaali-alueen koilliskulmassa sijaitsee sammutusvesiallas, josta terminaali-alueen pohjoisreunassa kulkevaan 200 mm sammutusvesiputkistoon pumpataan sammutusvettä. Sammutusvesiputkiston yhteydessä on kolme palopostia, joista sammutusveden ulostulo voidaan ottaa tulipalo- tai muussa vastaavassa tilanteessa. Sammutusvesijärjestelmän palopostien sijainnit on merkitty terminaali-alueen karttoihin ja vastaaviin, sekä fyysisin merkein terminaali-alueella.

6. Toiminta onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteissa

Toimintaohjeita erilaisiin onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteisiin on koottu tämän dokumentin liitteeksi 6.

6.1 Tiedottaminen onnettomuustilanteessa

Tiedottaminen on tärkeä osa onnettomuustilanteen hallintaa. Tiedottaminen jätetään aina johdon sekä johtavan viranomaisen tehtäväksi. Johtava viranomainen kertoo asiat, mitä saa ja mitä ei saa julkistaa, vääränlaisella tiedottamisella voidaan haitata mm. onnettomuustutkintaa.

Kouvola RRT-terminaalin alueen toiminnan tiedottamisesta vastaa:

Järjestys	Nimi	Rooli	Yritys	Puh.
1.	Joona Kaksonen	Toimitusjohtaja	RRT Kouvola Oy	040 773 4117
2.	Sanna Kauppi	Viestintä- ja markkinointipäällikkö	Kouvola Innovation Oy	040 560 7521

Muiden alueella toimivien henkilöiden ulkoinen tiedottaminen on kiellettyä. Onnettomuustilanteessa tai vastaavassa, jonka johtovastuu on pelastustoimen operatiivisella johdolla, voidaan tarvittaessa pelastustoimen toimesta määritellä kulloinkin tilanteessa muita viestinnän ja tiedottamisen vastuita tai näiden rajoituksia.

7. Jälkivahinkojen torjunta ja ympäristön puhdistaminen

7.1 Jälkivahinkojen torjunta

Terminaalialueella työskentelevillä yrityksillä on oltava käytettävissään jälkivahinkojen torjunnassa tarvittavat välineet. Tämän lisäksi terminaalialueella ja sen läheisyydessä toimivat kunnossapito-operaattorit voidaan tarvittaessa osallistaa terminaalin hallinnointiyhtiön toimesta jälkivahinkojen torjuntaan.

7.2 Ympäristövahingon tapahduttua

Ympäristölle ja terveydelle vaarallisten aineiden käsittelyssä tapahtuneesta onnettomuudesta on ilmoitettava tarvittaville viranomaistahoille ja aloitettava vahingontorjuntatoimet.

8. Onnettomuuksien vaikutukset RRT-terminaalin ulkopuolelle

RRT Itä terminaalin eteläpuolella sijaitsevat hulevesialtaat on huomioitava vuototilanteissa. Mahdollinen öljyvuoto on rajattava öljypuomein ja estettävä haitta-aineiden pääsy purkuojaan.

Terminaalialueen välittömässä läheisyydessä on yksittäisiä asuinkiinteistöjä sekä teollisuuskiinteistöjä, jotka ovat terminaalin vaikutusalueella. Mikäli onnettomuuksien vaikutukset aiheuttavat vaaraa terminaalin lähialueille, tulee mahdollisesta vaarasta tiedottaa.

9. Suunnitelman ylläpito ja tarkastukset

Tämä RR-terminaalin pelastussuunnitelma tarkistetaan terminaalin hallinnointiyhtiö RRT Kouvola Oy:n toimesta vuosittain. Pelastussuunnitelman tarkistuksen yhteydessä tarkistetaan sen tietojen oikeellisuus ja ajantasaisuus kulloiseenkin tilanteeseen nähden.

Liitteet

- Liite 1. RR-terminaalin turvallisuusorganisaatio
- Liite 2. Riskimatriisi
- Liite 3. Riskienhallintasuunnitelma
- Liite 4. Luettelo vaarallisista aineista
- Liite 5. Ohje hätäilmoituksen tekemiseen
- Liite 6. Toimintaohjeet onnettomuus- ja hätätilanteisiin